

MANTAR VE MANTARDAN EŞYA

Fasıl Notu.

1.- Bu Fasıl aşağıda yazılı olanları kapsamaz:

- (a) 64. Fasıldaki ayakkabılar veya aksamı;
- (b) 65. Fasıldaki başlıklar veya aksamı; veya
- (c) 95. Fasıldaki eşya (oyuncaklar, oyun, spor malzemesi gibi).

GENEL AÇIKLAMALAR

Mantar, özellikle Güney Avrupa ve Kuzey Afrika'da yetişen mantar meşesinin (*Quercus suber*) dış kabuklarından elde edilir.

İlk ürün olarak soyulan kabuğa "dişi mantar" adı verilir. Bu mantar sert, gevrek, esnek olmayan, düşük kalite ve değerdedir. İç yüzeyi kırmızı lekeli, sarımsı renkte olduğu halde dış kabuğu kabarık ve yarıktır.

Bunu takiben elde edilen ürün ticari bakımdan daha önemlidir. Sıkı ve homojendirler ve dış kabuk bir dereceye kadar çatlaklar ihtiva etmesine rağmen, ilk kabuktakinden (dişi mantar) daha az pürüzlüdür.

Mantar, hafif, esnek, sıkıştırılabilir, bükülebilir, su geçirmez, çürümez ve ısı ve sesi iyi iletmez.

Bu Fasıl, 45.03 pozisyonuna ait Açıklama Notunun son kısmında belirtilenler **hariç** olmak üzere tabii veya aglomere edilmiş mantarın her tür ve şekilde olanlarıyla bunlardan mamul eşyayı içine almaktadır.

45.01 - TABİİ MANTAR (İŞLENMEMİŞ VEYA BASİT BİR ŞEKİLDE HAZIRLANMIŞ); DÖKÜNTÜ MANTAR; EZİLMİŞ, GRANÜL VEYA TOZ HALİNE GETİRİLMİŞ MANTAR.

4501.10 - Tabii mantar (işlenmemiş veya basit bir şekilde hazırlanmış)

4501.90 - Diğerleri

Bu pozisyon aşağıda yazılı olanları kapsar:

- (1) **İşlenmemiş veya basit bir şekilde hazırlanmış tabii mantar.** İşlenmemiş mantar, ağaçtan soyulduğu gibi kıvrılmış kalın dilimler halinde de bulunur. Basitçe hazırlanmış tabii mantar, dış yüzeyi kazınmış veya diğer şekillerde temizlenmiş (örn; dış yüzeyleri ateşe tutularak) halde çatlaklı dış tabakalarda kalan veya kullanıma elverişli olmayan kısımları atmak için kenarları temizlenmiş (boylara ayrılmış) mantarı içerir. Fungisitlerle işleme tabii tutulmuş veya kaynar su ya da buharla muamele edildikten sonra presle düzleştirilmiş mantar da bu pozisyon kapsamındadır. Fakat dış kısmı temizlenmiş veya kabaca dört köşe hale getirilmiş mantar bu pozisyon **haricindedir (45.02 pozisyonu)**.

- (2) **Tabii veya aglomere mantarın döküntüleri.** Bunlar, (örneğin; talaşlar, döküntüler ve kırıntılar) genellikle ezilmiş, granül veya toz haline getirilmiş mantar imalinde kullanılırlar. "Mantar yünü" şeklinde olan ve bazen döşemecilikte doldurma maddesi olarak kullanılan türdeki mantar döküntüleri de bu gruba dahildir.
- (3) **Ezilmiş, granül veya toz haline getirilmiş mantar.** Bunlar, genellikle dışı mantarlar veya mantar döküntülerinden elde edilmekte olup başlıca, aglomere mantar, linoleum veya lenkrusta imalinde kullanılmaktadır. Granül halindeki mantarlar ayrıca, ısı ve ses yalıtımı maddesi olarak ve bir dereceye kadar meyve ambalajı olarak da kullanılmaktadır. Ezilmiş, granül veya toz haline getirilmiş mantar, boyanmış, eprenyelenmiş, fırınlanmış ve ısı işlemiyle genişletilmiş olsa dahi bu pozisyona dahil bulunmakta, fakat aglomere edilmiş mantar bu pozisyon **haricinde kalmaktadır (45.04 pozisyonu).**
- (3)

45.02 - TABİİ MANTAR, DIŞ KABUĞU ALINMIŞ VEYA KABACA KARE ŞEKLİ VERİLMİŞ, YA DA DİKDÖRTGEN (KARE DAHİL) ŞEKLİNDE BLOKLAR, LEVHALAR, YAPRAKLAR VEYA ŞERİT (KESKİN KENARLI TİPA TASLAKLARI DAHİL).

Bu pozisyon aşağıdaki şekillerde bulunan tabii mantar dilimlerini ihtiva eder:

- (1) Dış kabuğunun tamamı biçilmiş veya dış yüzeyinden başka şekilde **çıkartılmış olan;** (kabuğu alınmış mantar); veya
- (2) Dış (kabuk) ve iç (ağaç) yüzeyleri biçilmiş veya neredeyse paralel hale getirilecek şekilde başka türlü kesilmiş (kabaca **kare haline getirilmiş**) olan.

Bu pozisyon, her iki yüzeyi levha halinde dilimlenerek ve kenarları birbirleriyle dik açılar oluşturacak şekilde kesilerek dikdörtgen (kare dahil) bloklar, levhalar, yapraklar veya 45.01 pozisyonuna dahil işlenmemiş haldeki mantardan elde edilen şeritler haline sokulmak üzere daha ileri derecede işleme tabi tutulmuş mamulleri de içine alır. Bu mamuller, birbiri üzerine konulup tutkalla yapıştırılmış mantar tabakalarından meydana gelsin veya gelmesin bu pozisyonda sınıflandırılırlar.

Dikdörtgenden (kare dahil) **başka** şekiller halinde kesilmiş bloklar, levhalar, yapraklar ve şeritler mantar eşyalar olarak kabul edilirler (**45.03 pozisyonu**).

Sigaraların uçlarında kullanılan rulolar halindeki çok ince mantar şeritleri dahil olmak üzere kağıt veya bez ile sağlamlaştırılmış mantar levhalar bu pozisyonda yer alırlar. ("Kağıt mantar" tabiri, bazen arkası kağıtla kaplı olmasa dahi çok ince mantar tabakası veya şeridi için kullanılmaktadır.)

Bu pozisyon ayrıca, birbirine tutkalla yapıştırılmış iki ya da daha çok tabakadan oluşan kalın dilimlerden kesilenler dahil olmak üzere, keskin kenarlı küpler veya kare şeklinde kalınca dilimler halinde olan tıpa veya tıkaçlar için tıpa taslaklarını kapsar. Fakat kenarları yuvarlatılmış olan benzer mamuller bu pozisyona **dahil değildir (45.03 pozisyonu).**

45.03 - TABİİ MANTARDAN EŞYA(+):

4503.10 - Tıpalar ve tıkaçlar

4503.90 - Diğerleri

Bu pozisyon, *diğerleri meyanında* aşağıdakileri kapsar:

- (1) Yuvarlak kenarlı tıpa taslakları dahil, tabii mantardan yapılan her türlü tıpa ve tıkaçlar. Mantar tıpalar, bazen metal, plastik, vb. başlıklarla teçhiz edilmiş olabilirler. Fakat, süzme tıpalari, ölçü tıpalari ve mantar tıpanin yardımcı bir kısım olarak işlev gördüğü diğer eşya, eşyanın türüne ve ona esas karakterini veren maddeye göre **ait olduğu pozisyonda sınıflandırılır**.
- (2) Şişe, kavanoz, vb. mantarları ve diğer kapakların baş (tepe) kısmını kaplamada kullanılan mantardan mamul contalar, rondelalar ve pullar; şişe boynunun iç kısmında kullanılan mantar astarlar ve contalar.
- (3) Dikdörtgenden başka (kare dahil) şekiller halinde kesilmiş, tabii mantardan parçalar, bloklar, yapraklar ve şeritler; can kurtaran simitleri, balıkçı ağı yüzdürücüleri, banyo paspasları, masa altlıkları, daktilo ve diğer eşya altlıkları.
- (4) Çeşitli türdeki sap tutacakları (bıçak sapları, vb.), rondelalar, contalar (**84.84 pozisyonunda** yer alan takım halindeki contalar **hariç**).

(4)

Aşağıda yazılı olanlar bu pozisyon **haricindedir**:

- (a) **64.Fasilda** yer alan ayakkabılar ve aksamı (ayakkabı içine konulan değiştirilebilir türden tabanlıklar dahil).
- (b) **65.Fasilda** yer alan başlıklar ve aksamı.
- (c) Tıpa diskleri ile kaplanmış adi metallerden şişe kapsülleri(**83.09 pozisyonu**).
- (d) Fişek tıpa mantarı (**93.06 pozisyonu**).
- (e) Oyuncaklar, oyun ve spor malzemeleri ve bunların aksamı (balık oltalarına mahsus mantarlar dahil) (**Fasıl 95**).

Altpozisyon Açıklama Notu.

4503.10 Altpozisyonu

4503.10 Altpozisyonuna dahil tıpa ve tıkaçlar, düzgün kenarlı veya sivri uçlu silindir veya yan kenarları yuvarlak dikdörtgen prizmasına benzer şekle getirilmiş tabii mantar parçalarıdır. Boyanmış, cilalanmış, parafinlenmiş, delinmiş, ateş veya boya ile işaretlenmiş olabilirler. Bazı masif mantar tıpalar, genişletilmiş bir baş kısmına sahiptirler veya bunların üzerine metal, plastik vb. den oluşan bir başlık geçirilmiştir. Tıpa veya tıkaçlar, ambalaj kaplarını kapatmada tıkaç olarak kullanılırlar. Ortası delik tıpalar örn; kaplama olarak cam ve seramik maddelerden yapılmış şişeler için cam tıkaçları) kullanılır.

Bu altpozisyon, kenarları yuvarlaklaştırılmış olmak **kaydıyla**, tıpa ve tıkaçlar için ayırt edilebilir, tıpa taslaklarını da içine alır.

Bu altpozisyon, şişe kapaklarında conta olarak kullanılan ince tıpa disklerini **kapsamaz (4503.90 altpozisyonu)**.

45.04 - AGLOMERE MANTAR (BAĞLAYICI BİR MADDE İÇERSİN İÇERMESİN) VE AGLOMERE MANTARDAN EŞYA.

4504.10 - Blok, levha, yaprak ve şeritler; her şekildeki karolar; bütün halindeki silindirler (diskler dahil)

4504.90 - Diğerleri

Aglomere mantar, kırılmış, granül veya toz haline getirilmiş mantarın genellikle ısı ve basınç altında sıkıştırılmasıyla imal edilir. Bunlar, ya:

- (1) İlave bir yapıştırma maddesi ile (örn: vulkanize edilmemiş kauçuk, tutkal, plastik, katran, jelatin) ya da;
- (2) İlave bir yapıştırma maddesi olmaksızın yaklaşık 300°C bir sıcaklıkta sıkıştırılmasıyla imal edilir. Bu son durumda, mantardaki tabii zıncık bir yapıştırma maddesi görevi yapar.

Bu pozisyonda yer alan aglomere mantarlar, emprenyeye edilebileceği (örn; yağ ile) gibi, kağıt veya mensucatla takviye edilmiş olabilirler. **Şu kadar ki**, bunların **59.04 pozisyonunda** yer alan linoleum veya benzeri eşya karakterini taşımamaları gerekir.

Aglomere mantar, tabii mantarın birçok özelliğini muhafaza etmekte olup özellikle mükemmel bir ısı ve ses yalıtım maddesidir. Bununla birlikte, çoğu hallerde, sıkıştırma için gerekli yapıştırıcının eklenmesi mantarın bazı karakteristik özelliklerini, özellikle özgül ağırlık ve gerilme veya ezilme direncini değiştirir. Ayrıca, aglomere mantar, herhangi bir ölçü veya şekilde doğrudan kalıplamaya uygun olma gibi bir avantaja sahiptir.

Aglomere mantar, 45.03 pozisyonu not hükmünde belirtilen eşyaların hemen hemen hepsinin imalinde kullanılmakla beraber, tıpa imalinde nadiren kullanılmakta, buna mukabil şişe kapaklarının disklerinde tabii mantardan çok daha fazla kullanılmaktadır.

Bunlardan başka, aglomere mantar, tabii mantardan öncelikli olarak, panel, blok ve karolar gibi yapı malzemelerinde ve kalıplanmış şekiller (silindirler, mermi şekli vb.) olarak, sıcak su veya buhar boru tesisatlarının izolasyon veya korunmasında, petrol boru hatlarının astarlanmasında, inşaat endüstrisinde esnek bağlantılarda (expansion jointing) ve filtre imalatında yaygın olarak kullanılmaktadır.

Bu pozisyon **haricinde kalan** eşyalar için 45.03 pozisyonuna ait Açıklama Notuna bakınız.